

Ontwerp startbeslissing signaalgebied

CAMPUS DIEPENBEEK

DIEPENBEEK, HASSELT

STATUS/VERSIE: Goedgekeurd door Vlaamse Regering dd 14/1/2014

LEESWIJZER

Op 24 januari 2014 nam de Vlaamse Regering een beslissing over de vervolgstappen (vervolgtraject en beleidsopties) voor dit signaalgebied. Deze beslissing kadert in de uitvoering van de conceptnota (VR 29 maart 2013) met de aanpak voor het vrijwaren van het waterbergend vermogen in kader van de korte termijnactie van het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

Onderhavige fiche beschrijft voor het signaalgebied in kwestie de gekozen beleidsopties (ontwikkelingsperspectief) en het vervolgtraject op basis van een ontwerp-startbeslissing, zoals voorbereid door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid.

Hoofdstuk 1 geeft een algemene situering van het signaalgebied weer en beschrijft de overstromingsgevoeligheid van het signaalgebied.

Hoofdstuk 2 omvat een korte weergave van het overleg dat met de betrokken lokale besturen gevoerd werd.

In hoofdstuk 3 wordt aangegeven voor welke beleidsoptie(s) gekozen is/zijn en welk instrument en/of initiatiefnemer hieraan gekoppeld zijn. Naargelang de rol van het signaalgebied voor het behoud van waterbergend vermogen en het algemeen beoordelingskader, zoals opgenomen in de omzendbrief LNE/2013/1, om nieuwe ontwikkelingen in overstromingsgevoelig signaalgebied te beoordelen, werd een keuze gemaakt tussen de volgende 3 opties

1. Optie A - beperkte randvoorwaarden (type infiltratie, waterconservering,...)

indien de bestemming compatibel blijkt met het waterbergend vermogen, eventueel mits beperkte randvoorwaarden (bv voor infiltratie of waterconservering);

2. Optie B - maatregelen met behoud van bestemming (type overstromingsvrij bouwen)

indien er een overstromingskans bestaat maar de bestemming compatibel kan zijn met het waterbergend vermogen mits overstromingsvrij bouwen;

3. Optie C - vrijwaren van bebouwing

indien de bestemming niet compatibel is met het waterbergend vermogen en vrijwaren van bebouwing op basis van de overstromingskans aangewezen is.

Hoofdstuk 4 omvat de conclusies voor het signaalgebied en geeft de richting weer op basis waarvan de omzendbrief "Richtlijnen voor de toepassing van de watertoets bij het vrijwaren van het waterbergend vermogen in signaalgebieden" in dit gebied toegepast moet worden. In dit hoofdstuk is ook de beslissing van de Vlaamse Regering van 24 januari 2014 opgenomen.

De conceptnota, de omzendbrief en de beslissing van de Vlaamse Regering van 24 januari 2014 zijn terug te vinden op www.signaalgebieden.be.

BIJLAGEN

- [Fiche signaalgebied zoals goedgekeurd op het bekkenbestuur van het Demerbekken dd. 11/12/2012](#)

1 Situering¹

1.1 Algemeen

Gemeente(n): Diepenbeek, Hasselt

Provincie(s): Limburg

Bekken: Demer

Betrokken waterlopen: Demer (1ste cat), Galgebeek, Miserikbeek, Kaatsbeek, Stiemer, Oude Stiemer (2de cat), Bruggerloop, Kerselaarbeek, IJzerlindebeek (3de cat)

Huidige planologische bestemming: zone voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut, researchpark

Lopende initiatieven/beleidsintenties:

Binnen het afbakeningsproces voor het regionaalstedelijk gebied Hasselt-Genk door het Vlaams Gewest is het signaalgebied opgenomen als deelgebied waarvoor een voorontwerp RUP werd opgemaakt (plenaire vergadering op 04/07/2013) dat een herbestemming van de overstromingsgevoelige Demervallei en van de Stiemerbeekvallei naar natuur voorziet (http://www2.vlaanderen.be/ruimtelijk/grup/00200/00209_00001/index.html) en elders randvoorwaarden voor overstromingsvrij bouwen oplegt.

Dit voorontwerp kwam tot stand via ontwerpend onderzoek waarbij de ontwikkelingsperspectieven vanuit het watersysteem uit de fiche goedgekeurd door het bekkenbestuur en beleidsintenties van de betrokken waterbeheerders aan de basis lagen en afgestemd werden met de lange termijn uitbreidingsmogelijkheden voor de campus (universiteit Hasselt, hogescholen en onderzoeksinstituten, wetenschapspark) maar ook de ontwikkelingsvisie voor de Stiemerbeekvallei in het kader van het strategisch open ruimte project de Wijers (SORP), het landinrichtingsproject Stiemerbeekvallei, het Spartacusproject,...

Vanuit het strategisch project de Wijers wordt binnen de vooropgestelde visie en ontwikkelingsperspectieven momenteel een realisatietraject uitgewerkt.

Beknopte beschrijving:

Het signaalgebied is één van de grootste in Vlaanderen (ca 375 ha) en bevindt zich ter hoogte van de onderwijs- en onderzoekscampus Diepenbeek waar Demer en Stiemerbeek frequent wateroverlast veroorzaken. De vallei van zowel Demer als Stiemerbeek stroomopwaarts de campus blijven ook in de toekomst nodig voor waterberging ter bescherming van de huidige campus en de meer stroomafwaarts gelegen overstromingsgevoelige bebouwde zones.

¹ Een uitgebreide situering is terug te vinden in de fiche zoals goedgekeurd door het bekkenbestuur. Belangrijke vervolgstappen die sinds het finaliseren van de fiche door het bekkenbestuur genomen zijn, worden in voorliggend document weergegeven.

Figuur: situering signaalgebied op gewestplan met aanduiding van goedgekeurde BPA's en RUP's (juli 2013-CIW WG VRW).

1.2 Overstromingsgevaar

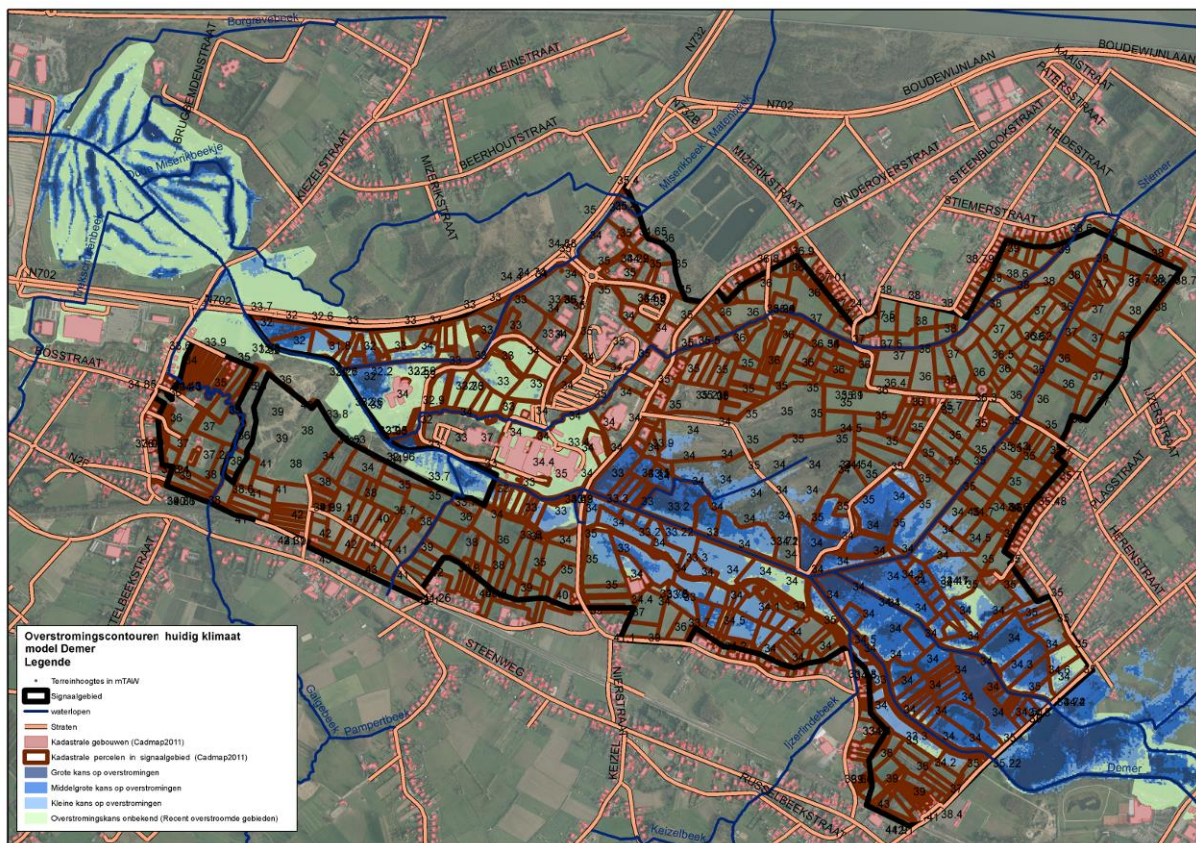
1.2.1 OVERSTROMINGSRICHTLIJN²

In het kader van de Europese Overstromingsrichtlijn (ORL) zijn overstromingsgevaarkaarten in opmaak die voor definitieve goedkeuring zullen voorgelegd worden op de CIW van oktober 2013. Onderstaande kaarten betreffen de voorlopige kaarten, goedgekeurd op de CIW-vergadering van december 2012 en geven een inschatting van de overstromingskans onder huidige klimaatomstandigheden. Ze vormen een aanvulling of verfijning op de informatie die bij de opmaak van de fiches door de bekkenbesturen beschikbaar was.

De overstromingskansen klein, middelgroot en groot komen voor de Vlaamse waterlopen in alle bekkens bij benadering overeen met overstromingen met een terugkeerperiode van 10, 100 en 1000 jaar. Wanneer er geen gemodelleerde overstromingsgevaarkaarten beschikbaar zijn wordt enkel de kaart van de Recent Overstroomde Gebieden (ROG) weergegeven³. De kaarten geven steeds de huidige situatie weer en houden geen rekening met mogelijke of geplande ingrepen.

² Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's. Deze richtlijn werd omgezet in het decreet Integraal Waterbeleid op 16 juli 2010.

³ gebiedsdekkende afbakening van alle effectief overstroomde gebieden in Vlaanderen in de periode 1988 tot heden

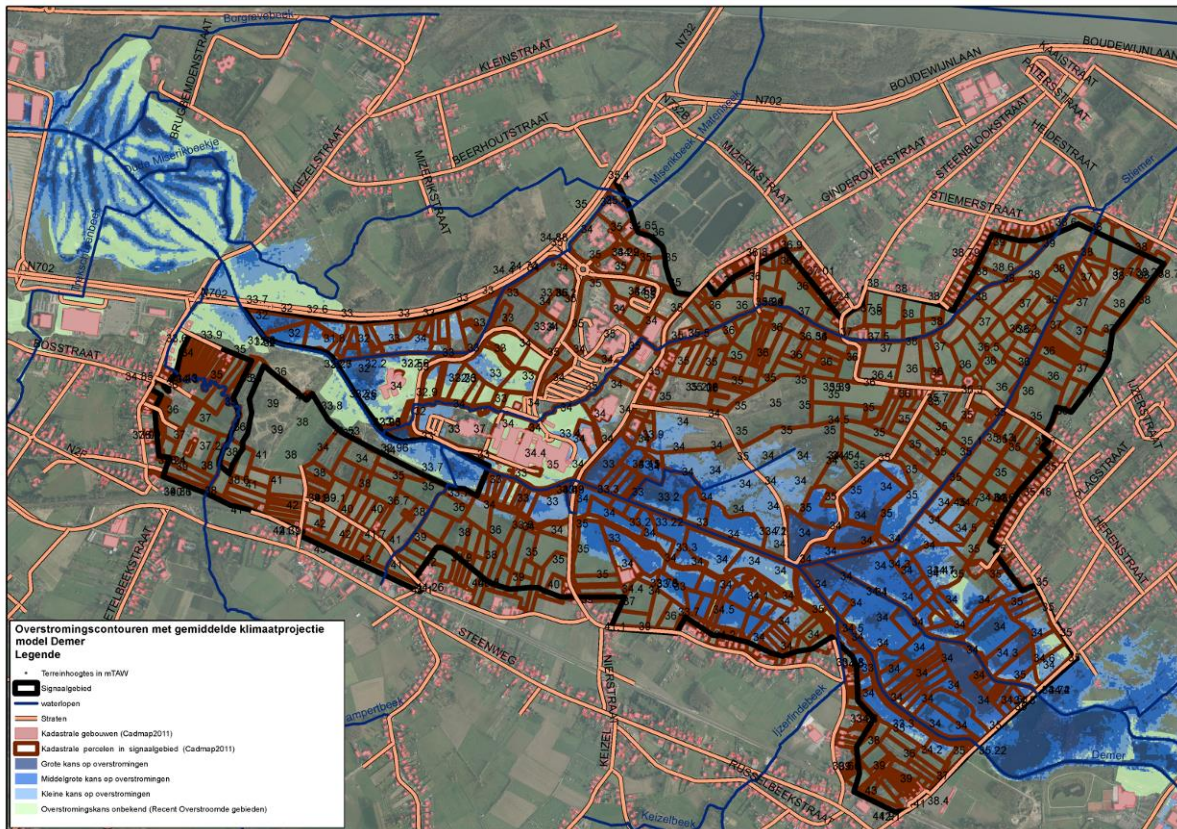

Handleiding kaart: De weergave van de kadastrale gebouwen (Cadmap 2011), kadastrale percelen (Cadmap 2011), straten en waterlopen geven een situering van het signaalgebied. De terreinhoogtes uitgedrukt in mTAW geven een indicatie van het maaiveldniveau. De blauwe contouren geven de huidige overstromingskans weer. Hoe donkerder blauw, hoe groter de overstromingskans. De groene contour geeft de recente overstromde gebieden (ROG) weer, waar geen specifieke overstromingskans gekend is.

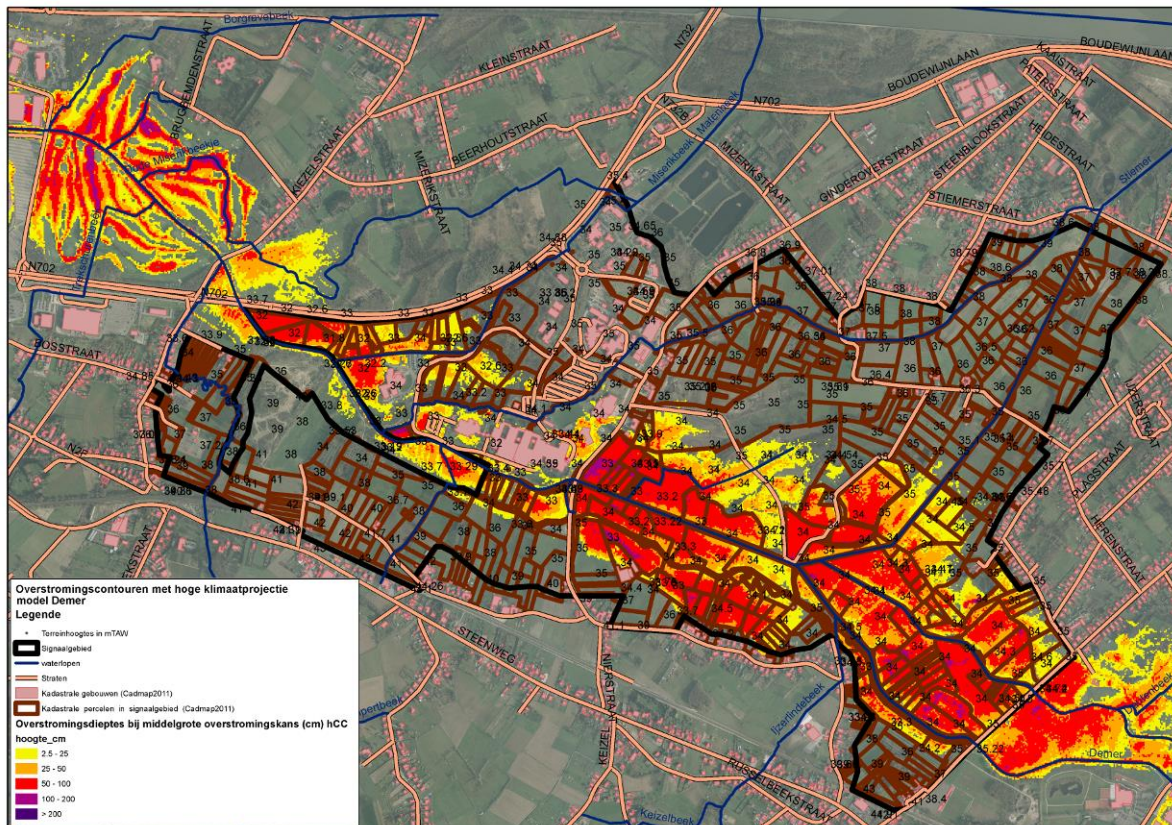
1.2.2 KLIMAAT-TOETS

De Overstromingsrichtlijn vraagt om bij het voorkomen of beperken van mogelijk negatieve gevolgen van overstromingen rekening te houden met o.a. de invloed van klimaatverandering. Onderstaande kaarten met klimaatprojectie werden opgemaakt in kader van de orbp-studie van VMM-AOW⁴ en geven niet alleen de overstromingskans (bij gemiddelde klimaatprojectie) maar ook de overstromingsdiepte (bij hoge klimaatprojectie). Vanuit het no regret principe lijkt het aangewezen om adaptief bouwen of waterbestendig bouwen af te stemmen op toekomstige overstromingshoogtes met hoge klimaatprojectie.

⁴ "Onderbouwing van het overstromingsrisicobeheerplan voor de onbevaarbare waterlopen, VMM, 2013"

Handleiding kaart: De weergave van de kadastrale gebouwen (Cadmap 2011), kadastrale percelen (Cadmap 2011), straten en waterlopen geven een situering van het signaalgebied. De terreinhoogtes uitgedrukt in mTAW geven een indicatie van het maaiveldniveau. De blauwe contouren geven de overstromingskans met klimaatsverandering weer. Hoe donkerder blauw, hoe groter de overstromingskans. De groene contour geeft de recente overstroomde gebieden (ROG) weer, waar geen specifieke overstromingskans gekend is.

Handleiding kaart: De weergave van de kadastrale gebouwen (Cadmap 2011), kadastrale percelen (Cadmap 2011), straten en waterlopen geven een situering van het signaalgebied. De terreinhoogtes uitgedrukt in mTAW geven een indicatie van het maaiveldniveau. De overstromingsdieptes van de middelmatige overstromingscontour met extreme klimaatsverandering worden hier weergegeven ((geel= lage overstromingsdiepte tot paars= hoge overstromingsdiepte)

2 Keuze ontwikkelingsperspectief, instrument en initiatiefnemer

Het signaalgebied omvat verschillende deelzones met een verschillend ontwikkelingsperspectief naargelang de overstromingskans, zoals werd aangegeven in de fiche goedgekeurd door het bekkenbestuur:

C: nieuwe functionele invulling

+ B: maatregelen met behoud van bestemming

+ A: randvoorwaarden via watertoets

In het voorontwerp gewestelijk RUP voor de campus Diepenbeek (waarin het volledige signaalgebied werd opgenomen) in het kader van het afbakeningsproces voor het regionaalstedelijk gebied Hasselt-Genk (plenaire vergadering 04/07/2013) worden de zones zoals aangegeven in de fiche goedgekeurd door het bekkenbestuur (overstromingsgevoelige delen Demer en Stiemerbeekvallei) herbestemd naar natuur en worden voor de overige zones de door het bekkenbestuur voorgestelde randvoorwaarden (o.a. met betrekking tot overstromingsvrij bouwen) opgelegd in de stedenbouwkundige voorschriften.

3 Conclusies signaalgebied en beslissing Vlaamse Regering

Conclusies signaalgebied

De Vlaamse Regering keurde op 6 december 2013 het besluit houdende de voorlopige vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “afbakening regionaalstedelijk gebied Hasselt Genk” goed (VR 2013 2911 DOC.1331/1BIS), dat gebaseerd is op de ontwikkelingsperspectieven vanuit het watersysteem zoals goedgekeurd door het bekkenbestuur.

Hierbij worden de vallei van de Demer en die van de Stiemerbeek herbestemd naar parkgebied en worden in de overige zones waar dit nodig is op basis van de overstromingskans randvoorwaarden met betrekking tot overstromingsvrij bouwen opgenomen in de stedenbouwkundige voorschriften.

In afwachting van de inwerkingtreding van dit RUP moet elke ontwikkeling van het gehele gebied in overeenstemming zijn met het algemene beoordelingskader van de omzendbrief.

Als vervolgtraject op dit afbakeningsproces wordt in het kader van het strategisch project de Wijers, waarvan het signaalgebied deel uitmaakt, een realisatietraject met uitvoeringsprogramma uitgewerkt met o.a. acties voor waterberging in de Stiemerbeekvallei.

Beslissing Vlaamse Regering d.d. 24/01/2014

De Vlaamse Regering beslist de initiatiefnemer van het lopende planproces te gelasten om de conclusies van de ontwerp-startbeslissing te integreren in het verdere planningsproces.